

Projekt del 4: Anhörigstöd i Hägersten - Liljeholmen

Projektanställda:

Patrik Stoor Karlberg

patrik.stoor-karlberg@h-l.stockholm.se

Karin Holm

karin.holm@h-l.stockholm.se

Ann-Katrin Forsman Fermelin

ann-katrin.forsman-fermelin@h-l.stockholm.se

Jessica Jansson

jessica.jansson@h-l.stockholm.se

Sammanfattning

Hägerstens - Liljeholmens stadsdelsnämnd ska förbättra tillgången till stöd för anhöriga inom äldreomsorgen. Genom samarbete, gemensam policy och tydliga arbetsrutiner mellan beställare och utförare ska stadsdelsförvaltningen kunna ge anhöriga stöd, insatser och trygghet. Insatsen ska vara varaktig.

Maria Mannerholm

Stadsdelsdirektör i Hägersten - Liljeholmens stadsdelsförvaltning

Bakgrund

Projekt "Anhörigstöd i samverkan inom stadsdelen Hägersten - Liljeholmen" pågår enligt projektplan 3. Projektet beviljades 450 000 kr första året, och 920 000 kr andra året och 950 000 kr tredje året. Ansökan inför 2008-2009 bygger på tidigare projektplaner/ansökningar. Detta projekt förankrades hos stadsdelsnämnderna och lokala pensionärsrådet i augusti 2005, augusti 2006 och september 2007. En delrapport av genomfört arbete är sammanställd. Rapporten har delgetts stadsdelsnämnden, kommunstyrelsen och länsstyrelsen i april 2008. För genomförande av period fyra ansöker projektet om 2 milj.kr.

Projektplan för 2008-2009

Inledning

Projektet går in i en avslutande fas år 2009. Vi anser att de metoder och de strategier som teamet arbetat med för att nå förväntat resultat är relevant och ger positiva resultat. Anhörigstödsprojektet startade upp i tätt samarbete med rehabenheten. Visionen var att tillgången till rehabenhetens olika yrkeskompetenser och uppdrag (meningsfulla aktiviteter, syn & hörsel, dagverksamhet, korttidsplatser, boendeenheter, mm.) skulle underlätta projektets genomförande, ge möjlighet att "hitta" anhöriga och ge anhöriga ett varierat stöd utifrån aktuell situation. Det har visat sig att detta är ett bra sätt. Olika yrkeskompetenser i ett team som arbetar verksamhetsnära och konsultativt med rådgivning, handledning till personal, stöd till äldre och deras anhöriga, frivilligsamordning, förebyggande insatser mm., ger stadsdelens pensionärer ett stort utbud av information, förebyggande insatser, stödjande funktioner, individuellt stöd och meningsfulla aktiviteter i gemenskap med andra.

Anhörigteamet (kurator, anhörigstödjare och frivilligsamordnare) har utvecklat ett arbetssätt som gynnar anhöriga och äldre. De är kända i stadsdelens olika verksamheter och har samarbete och nätverk i olika former, med landstinget, andra stadsdelar, pensionärs- och frivilligorganisationer. Anhörigstöd har inlett samarbete och utvecklingsformer med äldreomsorgens övriga projekt såsom Seniorhälsan, nutrition, ergonomi i hemtjänsten och Kravmärkt yrkesroll. För varaktighet och implementering av anhörigstödsteamets arbete, kan en vision, målsättning vara att utifrån nuvarande samverkansformer med ordinarie verksamhet och olika utvecklingsarbeten (projekt) **skapa ett "Äldreteam"**

Nuvarande förutsättningar.

- Geografiskt är äldreomsorgens projektanställda samlade i samma lokal.
- Anhörigteamet har arbetat med att sprida ett telefonnummer för att förenkla för den som är anhörig. Pensionärer, anhöriga och personal kan under kontorstid måndag-fredag få kontakt med teamet.
- Daglig kontakt med övriga projekt ger utvecklings- och samordningsvinster.
- Att befinna sig i ett servicehus ger naturlig kontakt med övrig personal.
- Alla projekt arbetar stadsdelsövergripande.
- Delprojekten, exempelvis förebyggande arbete, sociala innehållet, nutrition, frivilligsamordning, mötesplatser och anhörigstöd planerar och genomför gemensamma aktiviteter med ordinarie verksamhetsområden.

Se delrapport för mer information gällande: **Antikträffen, Mingelcafé** och **Dagkollo**

Seniorhälsan arbetar med förebyggande arbete på Trekanten och Fruängsgårdens servicehus. Verksamheten vänder sig till alla stadsdelens pensionärer, över 65 år. Verksamhetsidén bygger på fysisk aktivitet, kost och hälsa, och social samvaro. *Anhörigteamet deltar och informerar på båda servicehusen och mötesplatserna Antikträffen och Fenix, två gånger i månaden på varje plats.*

Modell Axgården (flera projekt går in med insatser för att höja kompetens och kvaliteten på en boendeenhet). Arbetet planeras med enhetschef och de olika projekten arbetar tätt med ordinarie personal. Projektmedarbetare ur personalgruppen utses och extra tid för att utföra förändringsarbetet ges till ordinarie personal. Stöd i förändringsarbetet ger delprojektledaren, *såsom för anhörigstöd kurator*. När resultat är uppnått och implementerat i ordinarie verksamhet, planeras "modellen" - arbetssättet att överföras till nästa boendeenhet.

Metod och genomförande

Delrapporten av genomförda insatser, resultat och analys av resultat ligger till grund för fortsatt arbete och planering.

Under hösten 2008 kommer projektet att arbeta efter projektplan 2007-2008. Parallellt planeras varaktig integrering i ordinarie verksamhet.

Prioriterade områden

Övergripande

- Fortsatt utveckling mot enheter som bedriver korttidsplatser, avlastning, växelvård, avlösning i hemmet och dagverksamhet
- Utveckla mötesplats "Hövdingagården"
- Utveckla integrering av anhörigstöd (anhörigcenter) på mötesplatserna och i Seniorhälsan
- Utveckla och implementera varaktiga rutiner på boendeenheter.
- Fortsätta utveckla samarbetet med de södra stadsdelarna, och övriga nätverk.
- Vidareutveckla samarbetet med frivilligorganisationerna.
- "Hitta anhörigvårdare" tidigt för att förebygga ohälsa.

Utbildning:

Kompetensutveckling ska genomföras inom olika områden, till personal, pensionär, anhörig och anhörigvårdare.

- Utbilda vårdpersonal i etik, bemötande och krisreaktioner i samarbete med kravmärkt yrkesroll.
- Specifika utbildningsinsatser i anhörigstöd riktad till omvårdnadspersonal exempelvis rutiner när pensionär med nära anhörig flyttar in i särskild boendeform.
- Personalgrupp/team för avlösning i hemmet
Personal med särskild lämplighet bildar ett team som specialiserar sig för tjänsten avlösning i hemmet. De får utbildning i det specifika med anhörigstöd. Teamet utarbetar arbetsrutiner som tillgodoser de behov som anhörigvårdare har. Teamen kan på sikt specialisera sig på olika diagnoser såsom demens, fysisk funktionsnedsättning och krisreaktioner.

Notera: Detta delprojekt ligger i projektplanen, men har hitintills inte varit möjligt att genomföra.

- Erbjuder fler föreläsningar för äldre och anhöriga

Utvärdering

Genom utvärderingar vill vi säkerställa att anhörigstödet är av god kvalitet och att det når de anhöriga som har behov av det.

- Under år 2008-2009 utvärdera kvalitativa data genom bl.a. utskick av enkät till dem som har hemvårdsbidrag och jämföra med den enkät som skickades ut 2006.
- Göra intervjuer med anhöriga och anhörigvårdare.

- Analysera utvärderingar från genomförda samtalsgrupper, utbildningar och förebyggande insatser.
- Intervjuer i fokusgrupper som består av pensionärer och anhöriga. Intervjuerna görs av en person som de anhöriga inte har en relation till
- Fortsatta utvärderingar av genomförda insatser och aktiviteter, kvantitativa mätningar
- Extern utvärdering?

Målsättning -förväntat resultat

- Inrätta "Äldreteam" (arbetsnamn) som innefattar anhörigteam i stadsdelsförvaltningen.
- Alla anhöriga/närstående, boende i Hägerstens - Liljeholmens stadsdelsområde ska känna till sina rättigheter och möjligheter till stöd som finns att tillgå från kommun, landsting och frivilligorganisationer vad gäller anhörigstöd.
- För varaktighet ska policy, rutiner och arbetssätt vara väl förankrade i stadsdelsförvaltningarnas verksamheter.
- Insatserna ska ske utifrån det individuella behovet utifrån aktuell livssituation.
- Informationsmaterialet ska vara aktuellt och ge den service/stöd den anger.
- De planerade insatserna ska vara förankrade i Hägersten - Liljeholmens stadsdelsnämnd.

Ekonomi

Ansökan avser framförallt personalkostnader och del av driftkostnader för anhörigteamet och del av frivilligsamordnartjänsten, ersättning för konsultinsatser (IT, föreläsare,) utbildningsinsatser till övrig personal mm Hägersten- Liljeholmens stadsdel bidrar med 300 000 kr/år till FENIX verksamhet och anslag till rehabenhetens uppdrag som riktas till "öppen verksamhet" vilket innefattar anhörigstöd, uppsökande verksamhet, meningsfulla aktiviteter, heminstruktör mm. Personal, ekonomi och lokaler samutnyttjas för bästa resurseffektivitet

Projektansvarig:

Laila Larsen

Projektsamordnare i Äldreomsorgen

Tel: 508 23 585 eller 07612 23 585

laila.larsen@h-l.stockholm.se